

SÖKANDE

Merck Chemicals and Life Science AB, 556120-3000
Box 3033
169 03 Solna

MOTPART

RISE Research Institutes of Sweden AB, 556464-6874
Box 857
501 15 Borås

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2016:1145) om offentlig upphandling, LOU

KONKURRENSVERKET	
2019-09-13	
Avd	
Dnr	
KSnr	Aktbil

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår ansökan om överprövning.

BAKGRUND

RISE Research Institutes of Sweden AB (RISE) har inlett ett öppet upphandlingsförfarande som gäller laboratorieprodukter (ref. nr 18/49). Upphandlingen avser ett ramavtal och är uppdelad i fyra delområden: Förbrukningsartiklar och laboratorieutensilier, Instrument, Apparater och Övrig laboratorieutrustning. Avsikten är att avtal ska tecknas med flera leverantörer per delområde och planerad avtalsstart är den 1 juni 2019.

I upphandlingsdokumentet anges bl.a. följande.

2.7.2 Kvalitetsledningssystem

Anbudsgivaren ska ha ett certifierat kvalitetsledningssystem enligt ISO 9001 eller motsvarande standard alternativt vidtagit åtgärder som är likvärdiga med de som efterfrågats. Anbudsgivaren ska till anbudet bifoga intyg som styrker att kravet uppfylls.

- a) *En kopia på bevis alternativt en beskrivning av likvärdiga kvalitetsledningsåtgärder lämnas här.*
- b) *Kravet Kvalitetsledningssystem uppfylls. Ja/nej. Ja krävs*

2.7.3 Miljöledningssystem

Anbudsgivaren ska ha ett certifierat miljöledningssystem enligt EMAS eller ISO 14001 eller motsvarande standard alternativt vidtagit åtgärder som är likvärdiga med de som efterfrågats. Anbudsgivaren ska till anbudet bifoga intyg som styrker att kravet uppfylls.

- a) *En kopia på bevis alternativt en beskrivning av likvärdiga miljöledningsåtgärder lämnas här.*
- b) *Kravet Miljöledningssystem uppfylls. Ja/nej. Ja krävs*

Av tilldelningsbeslutet med tillhörande handlingar framgår att Merck Chemicals and Life Science AB:s (Merck) anbud uteslutits på grund av att kvalificeringskraven inte är uppfyllda. Som skäl för uteslutningen angavs att bifogat certifikat inte omfattar anbudslämnande företag. Merck har ansökt om överprövning.

YRKANDEN

Merck yrkar att tilldelningsbeslutet ska upphävas och att bolagets anbud ska beaktas vid utvärderingen.

RISE anser att ansökan ska avslås.

VAD PARTERNA ANFÖR

Merck

Mercks anbud har uteslutits från upphandlingen eftersom RISE inte anser att kravet på ISO-certifiering uppfylls då det anbudsgivande dotterbolagets organisationsnummer inte står med på de certifikat som getts in. Merck anser sig dock uppfylla kravet som ställs gällande ISO-certifiering.

Merck är ett multinationellt bolag med egen tillverkning av system för vattenrening med fabrik i Molsheim i Frankrike. Kundtjänst sitter i Amsterdam och säljare i Sverige utgår från ett kontor i Solna. Det är detta kontor som innehar det organisationsnummer som står på anbudet. Både fabrik och kundtjänst innehar ISO 9001-certifiering och fabriken har även ISO 14001-certifiering. Det kan inte vara rimligt att en diskvalificering sker på grund av att ett kontor saknar certifiering men där samtliga berörda delar av koncernen Merck gällande produkten som efterfrågas har det. Det ligger i RISE och Sveriges intresse att i ett ramavtal inkludera världsledande företag för att kunna utrusta sig med de bästa produkterna på marknaden. Merck lider inte bara ekonomisk skada av att stå utanför ramavtalet utan förlorar även i anseende.

RISE

Anbudsgivaren ska kunna uppvisa antingen ett certifierat system eller visa att anbudsgivaren har vidtagit åtgärder som är likvärdiga med de som efterfrågas vid en certifiering. Som Merck anger i sin ansökan om överprövning står anbudslämnande bolags organisationsnummer inte med på de certifikat som har bifogats Mercks anbud. Bolaget har inte heller lämnat en beskrivning där det framgår att motsvarande åtgärder som efterfrågas vid en certifiering har vidtagits inom anbudslämnande bolag. RISE anser därmed att kvalificeringskraven i punkt 2.7.2 och 2.7.3 i upphandlingsdokumentet inte är uppfyllda.

SKÄLEN FÖR FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Gällande regler

Upphandlande myndigheter ska behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Upphandlingar ska vidare genomföras i enlighet med principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet (4 kap. 1 § LOU).

Om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 4 kap. 1 § eller någon annan bestämmelse i LOU och detta har medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse har gjorts (20 kap. 6 § LOU).

Förvaltningsrättens bedömning

Inledningsvis konstateras att det i mål om ingripande enligt LOU som huvudprincip gäller att den part som gör gällande att en upphandling är felaktig på ett klart sätt ska ange på vilka omständigheter han grundar sin talan och att domstolens prövning är begränsad till de grunder som parten har åberopat (se RÅ 2009 ref. 69).

Kraven i punkt 2.7.2 och 2.7.3 i upphandlingsdokumentet innebär att anbudsgivaren ska bifoga intyg som visar att denne har kvalitetsledningssystem och miljöledningssystem som är certifierade enligt ISO 9001 respektive ISO 14001 eller motsvarande standarder alternativt en beskrivning av likvärdiga åtgärder.

För att ett bolag ska bli certifierat krävs att det har implementerat en standard, exempelvis ISO 9001 eller ISO 14001, och att en certifieringsrevision har genomförts med ett godkänt resultat. Organisationen måste uppfylla de krav som finns uppställda i den aktuella standarden. Eftersom certifieringen är individuell kan ett bolag till exempel inte åberopa ett moderbolags certifiering för att uppfylla krav i en upphandling (jfr Kammarrätten i Sundsvalls dom den 20 juli 2018 i mål nr 569-18 m.fl.).

Av inlämnade certifikat framgår att bolaget Merck KGaA, med de organisatoriska enheter som anges i bilagor till certifikaten, genomgått revisioner och att organisationens kvalitetsledningssystem och miljöledningssystem

uppfyller kraven enligt ISO 9001 och ISO 14001. Det framgår emellertid inte av certifikaten att även det anbudsgivande bolaget Mercks organisation skulle ha varit föremål för aktuella revisioner.

Eftersom Merck saknar certifierade kvalitetslednings- och miljöledningssystem måste bolaget således, för att uppfylla de aktuella obligatoriska kraven, bifoga en beskrivning av likvärdiga kvalitets- och miljöledningsåtgärder. Någon sådan beskrivning har inte bifogats till anbudet. Det är mot denna bakgrund inte visat att RISE brutit mot LOU när Mercks uteslöts från upphandlingen på grund av bristande kravuppfyllnad och det finns därmed inte någon grund för ett ingripande i upphandlingen från förvaltningsrättens sida. Ansökan om överprövning ska således avslås.

Upplysningsvis har förvaltningsrätten samma dag avslagit en ansökan om överprövning från LabTeam Scandinavia AB (mål nr 2590-19) avseende samma upphandling.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta avgörande kan överklagas. Information om hur man överklagar finns i bilaga (FR-05).

Håkan Jöngren

Tf. rådman Håkan Jöngren har avgjort målet. Föredragande jurist har varit Emmi Unnerfors.

Hur man överklagar

FR-05

Den som inte är nöjd med förvaltningsrättens beslut kan överklaga. Här framgår hur det går till.

Närmare regler finns i den lag som gäller för målet, se rutan längst ner på nästa sida för hänvisningar.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Tiden räknas oftast från den dag som ni fick del av beslutet. I vissa fall räknas tiden i stället från beslutets datum. Det gäller om beslutet avkunnades vid en muntlig förhandling, eller om rätten vid förhandlingen gav besked om datum för beslutet.

För myndigheten räknas tiden alltid från beslutets datum.

Observera att överklagandet måste ha kommit in till domstolen när tiden går ut.

Vilken dag går tiden ut?

Sista dagen för överklagande är samma veckodag som tiden börjar räknas. Om ni exempelvis fick del av beslutet måndagen den 2 mars går tiden ut måndagen den 23 mars.

Om sista dagen infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton, räcker det att överklagandet kommer in nästa vardag.

Tänk på detta i mål om överprövning av upphandling

I vissa fall kan myndigheten ingå avtal efter 10 dagar från det att domstolen avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut, och i vissa fall får myndigheten ingå avtal omedelbart. Efter att avtal har slutits får kammarrätten inte överpröva upphandlingen. Detta gäller alltså även om tiden för överklagande fortfarande gäller.

Gör så här

1. Skriv förvaltningsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför ni tycker att beslutet ska ändras. Tala om vilken ändring ni vill ha och varför ni tycker att kammarrätten ska ta upp ert överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis ni vill hänvisa till. Förklara vad ni vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.
4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.
Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå er: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.
Om ni har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skicka eller lämna in överklagandet till förvaltningsrätten – adressen finns i beslutet.

Vad händer sedan?

Förvaltningsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avisar domstolen överklagandet. Det innebär att beslutet gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar förvaltningsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till kammarrätten.

Har ni tidigare fått brev genom förenklad delgivning kan även kammarrätten skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i kammarrätten

När överklagandet kommer in till kammarrätten tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Kammarrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att förvaltningsrätten dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om förvaltningsrätten dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om ni *inte* får prövningstillstånd gäller det överklagade beslutet. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt ni vill föra fram.

Vill ni veta mer?

Ta kontakt med förvaltningsrätten om ni har frågor. Adress och telefonnummer finns på första sidan i beslutet.

Mer information finns på www.domstol.se.

För fullständig information, se:

- lag (2016:1145) om offentlig upphandling, 20 kap.
- lag (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna, 20 kap.
- lag (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet, 16 kap.
- lag (2016:1147) om upphandling av koncessioner, 16 kap.
- lag (2016:1145) om offentlig upphandling, 20 kap.
- lag (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorn, 20 kap.

